

Ką daryti įvykus patyčioms klasėje?

Patyčių aptarimą gali organizuoti klasės auklėtojas, mokytojas, socialinis pedagogas. Aptarime būtinai turi dalyvauti skriaudėjas, stebėtojai, nuskriaustą vaiką palaikantys vaikai. Skriaudžiamasis turi galimybę pasirinkti dalyvauti aptarime ar ne.

6 žingsniai, kaip organizuoti patyčių situacijos aptarimą, nieko nekaltinant:

- 1. Pokalbis su skriaudžiamu vaiku.** Nuo patyčių nukentėjusį vaiką reikėtų skatinti papasakoti, kas vyksta, kokie jam kyla jausmai. Labai svarbu, kad vaikas jaustųsi saugus bendraudamas su mokytoju ar auklėtoju. Šio pokalbio metu reikėtų išsiaiškinti ar vaikas norėtų dalyvauti patyčių situacijų aptarime.
- 2. Susitikimo su visais patyčių dalyviais organizavimas.** Mokytojas ar kitas gimnazijoje dirbantis asmuo surengia mokinių grupės ar klasės susitikimą, kuriame dalyvauja skriaudėjas bei visi patyčias stebėję vaikai.
- 3. Situacijos išsiaiškinimas.** Mokytojas suteikia galimybę

skirtingiems vaikams papasakoti, kaip jie supranta, kas atsitiko – be kaltinimų, tik išdėstyti faktus. Mokytojas padeda jiems suprasti, koks jų vaidmuo patyčiose.

Aiškinantis situaciją tikrų tokių klausimai:

- Kas atsitiko?
- Dėl ko kilo tyčiojimas?
- Kaip jis prasidėjo?
- Koks buvo kitų, aktyviai patyčiose nedalyvavusių, vaikų vaidmuo?
- Kaip patyčių stebėjimas galėjo nulėmti skriaudėjo veiksmus?
- Kas galėjo nutraukti vykstančias patyčias?

4. Pasidalijimas jausmais.

Aptariama, kaip jautėsi skirtingos patyčių pusės: skriaudėjas, nukentėjęs vaikas, stebėtojai. Klausimai galėtų būti tokie:

- Kaip jautėsi vaikai stebėdami patyčias?
- Kaip jautėsi skriaudėjas?
- Kaip jautėsi skriaudžiamas vaikas?
- Kaip vaikai jaučiasi dabar?

5. Galimi situacijos sprendimo būdai.

Su vaikais inicijuojama diskusija – ką dabar galime daryti, kaip gerinti situaciją klasėje, kaip padėti nukentėjusiam vaikui. Galima surinkti aptarimo dalyvių idėjas, kaip spręsti problemas, kaip

padėti nuskriaustam vaikui jaustis geriau: pavyzdžiui, „Aš pabūsiu su nuskriaustu vaiku per pertrauką ar pan.“.

- 6. Išvados:** ko galima pasimokyti iš šios situacijos? Baigiant aptarimą svarbu padėti vaikams suprasti, kad nuo kiekvieno jų priklauso tai, kaip vyksta patyčios ir kada jos liausis.

Svarbu vaikui paaiškinti dvi sąvokas – **skundimas** ir **pagalbos** prašymas.

- Pagalbos prašymas tai, tokia situacija, kai vaikas daro kitam nemalonius ar žalingus dalykus, pavyzdžiui, muša, atiminėja daiktus ar kitaip skriaudžia, ir pats vaikas negali apsiginti.
- Skundimas tai, toks elgesys, kai suaugusiajam papasakojama apie niekam nežalingą elgesį. Pasakojama norint sukelti nemalonumą kitam asmeniui, pavyzdžiui, vaikas pamokos metu neatidžiai klausėsi mokytojo ir žiūrėjo pro langą, o kitas klasės vaikas papasakojo mokytojui, norėdamas, kad mokytojas pabartų vaiką, kuris žiūrėjo pro langą. Tai gali būti pavadinta skundimu.